

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 403/06-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. decembra 2006 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. P. J., B., zastúpeného advokátkou JUDr. E. C., B., namietajúcu porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s porušením čl. 2 ods. 2 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 14 C 238/04 z 21. júna 2005 a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 Co 305/05 zo 6. marca 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. P. J. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. mája 2006 doručená sťažnosť Ing. P. J., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. E. C., B., v ktorej namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s porušením čl. 2 ods. 2 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 14 C 238/04 z 21. júna 2005 a uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Co 305/05 zo 6. marca 2006.

Zo sťažnosti vyplýva, že okresný súd napadnutým uznesením nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil sťažovateľovi povinnosť zdržať sa akéhokoľvek nakladania s majetkom, nárokmi alebo právami vymedzenými v rozhodnutí. Okresný súd týmto uznesením vyhovel návrhu odporkyne V. J. (ďalej len „odporkyňa“), čo odôvodnil tým, že menovaná listinnými dôkazmi osvedčila, že sťažovateľ za trvania manželstva svojvoľne bez účasti manželky nakladá so značnými finančnými prostriedkami a znižuje majetok patriaci do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“), čím je ohrozený výkon súdneho rozhodnutia o zrušení BSM. Proti uzneseniu okresného súdu sa sťažovateľ odvolal. Krajský súd uznesenie okresného súdu uznesením sp. zn. 4 Co 305/05 zo 6. marca 2006 potvrdil.

Podľa názoru sťažovateľa boli napadnutými uzneseniami okresného súdu a krajského súdu porušené jeho ústavou garantované práva, a preto navrhuje, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a vo veci samej vydal tento nález:

„1. Základné práva Ing. P. J. zaručené v čl. 2/ ods. 2/ Ústavy Slovenskej republiky, v čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 46 ods. 1/ Ústavy Slovenskej republiky uzneseniami Okresného súdu Bratislava II., č. k. 14 C 238/04 zo dňa 21. 6. 2006 a Krajského súdu v Bratislave č. k. 4 Co 305/05 zo dňa 6. 3. 2006, boli porušené.

2. Uznesenie Okresného súdu Bratislava II. č. k. 14 C 238/04 zo dňa 21. 6. 2005 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 4 Co 305/05 zo dňa 6. 3. 2006 sa zrušujú a vec sa vracia Okresnému súdu Bratislava II. k ďalšiemu konaniu.

3. Okresný súd Bratislava II. je povinný zaplatiť Ing. P. J. primerané finančné zadosťučinenie vo výške 15.000,- Sk (slovom: pätnásťtisíc korún slovenských), do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Krajský súd v Bratislave je povinný zaplatiť Ing. P. J. primerané finančné zadosťučinenie vo výške 15.000,- Sk (slovom: pätnásťtisíc korún slovenských), do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť Ing. P. J. trovy konania vo výške 5.788,- Sk (slovom: päťtisíc sedemstoosemdesiatosem korún slovenských) na účet jeho advokátky JUDr. E. C. vedený v TATRA BANKE, a. s., č. ú. ... do jedného mesiaca od doručenia tohto nálezu.“

Ešte pred predbežným prerokovaním sťažnosti si ústavný súd vyžiadal vyjadrenie predsedníčky krajského súdu k sťažnosti sťažovateľa. Vyjadrenie predsedníčky krajského súdu bolo ústavnému súdu doručené 28. júna 2006, a okrem iného sa v ňom uvádza:

«Z predloženej sťažnosti vyplýva, že Okresný súd Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) uznesením č. k. 14 C 238/04 zo dňa 16. 11. 2004 zamietol návrh na vydanie predbežného opatrenia pred začatím konania, ktorým by súd uložil sťažovateľovi povinnosť nenakladať s majetkom, nárokmi a právami. Predmetné uznesenie bolo rozhodnutím krajského súdu č. k. 4 Co 17/05 zo dňa 28. 02. 2005 zrušené z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti a nezrozumiteľnosti a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. Okresný súd vydal v ďalšom konaní predbežné opatrenie č. k. 14 C 238/04 zo dňa 21. 06. 2005, v ktorom uložil sťažovateľovi povinnosť zdržať sa akéhokoľvek nakladania s majetkom, nárokmi, alebo právami A., a. s., poisťné zmluvy č. ... a č. ..., VÚB Asset Management, správ. spol. a. s., podielový list (listy) v Dlhopisovom korunovom fonde, opf. VÚBAM, podielový list (listy) v Dlhopisovom eurofonde, opf. VÚBAM podielový list (listy) v Eurofonde, opf. VÚBAM, akékoľvek peňažné nároky voči VÚB Asset Management, správ. spol., a. s. vyplývajúce z vrátenia ktoréhokoľvek z horeuvedených podielových listov na vyplatenie, Všeobecná úverová banka, a. s., číslo účtu ..., akýkoľvek iný účet vo Všeobecnej úverovej banke, a. s., zdržať sa akýchkoľvek úkonov, ktorými by mohlo dôjsť k zrušeniu alebo zmene zmluvných alebo iných majetkových vzťahov voči horeuvedeným subjektom a zdržať sa akýchkoľvek peňažných alebo nepeňažných plnení voči spoločnosti D., s. r. o.. Okresný súd odôvodnil svoje rozhodnutie dôkaznými listinami predloženými navrhovateľkou a aj tým, že na súde prebieha konanie o zrušenie BSM medzi účastníkmi konania a konanie o rozvod manželstva, pričom tieto konania nie sú doposiaľ právoplatne skončené. Predmetné rozhodnutie bolo uznesením krajského súdu č. k. 4 Co 305/05 zo dňa 06. 03. 2006 potvrdené. Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil tak, že pokiaľ nedôjde k dohode, bude nasledovať postup podľa § 149 Obč. z. v spojení s ustanovením § 148 Obč. z., takže nariadené predbežné opatrenie má vzťah k právnemu vzťahu, ktorý má byť predmetom súdneho konania vo veci samej, nakoľko je zrejmé, čoho sa navrhovateľka (alebo sťažovateľ) mienia v budúcom súdnom konaní domáhať, teda aký návrh môžu podať a rozhodnutím o ňom bude vyriešený konečným spôsobom ich právny vzťah.»

Ústavný súd zaslal vyjadrenie právnej zástupkyňi sťažovateľa na vedomie a prípadné vyjadrenie v lehote určenej ústavným súdom. Právna zástupkyňa sťažovateľa sa v určenej lehote nevyjadrila.

II.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Z textu čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00 mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00 mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s porušením čl. 2 ods. 2 a čl. 13 ods. 1 písm. a) ústavy uznesením okresného súdu sp. zn. 14 C 238/04 z 21. júna 2005 a uznesením krajského súdu sp. zn. 4 Co 305/05 zo 6. marca 2006.

O napadnutom uznesení okresného súdu bol na základe odvolania oprávnený rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu okresného súdu vyplývajúca z príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu, a preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti odmietol túto časť sťažnosti sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

Pokiaľ ide o časť sťažnosti sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojich základných práv uznesením krajského súdu sp. zn. 4 Co 305/05 zo 6. marca 2006, úlohou

ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti bolo posúdiť, či označené uznesenie nie je zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a či v dôsledku toho nedošlo k porušeniu ústavou garantovaných základných práv alebo slobôd sťažovateľa.

Za týmto účelom ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu a po zistení, že krajský súd odôvodnil svoje uznesenie tým, že nariadené predbežné opatrenie má slúžiť ako zabezpečovací prostriedok súvisiaci s konaním o zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, účastníkov konania, počas trvania manželstva vedenom na návrh odporkyne pod sp. zn. 16 C 229/04, ako aj návrhom na rozvod manželstva vedenom pod sp. zn. 10 C 232/04 a tiež skutočnosťou, že odporkyňa potrebu dočasnej predbežnej úpravy vzťahov medzi ňou a sťažovateľom osvedčila listinnými dôkazmi potvrdzujúcimi nakladanie s predmetným majetkom, konštatoval, že napadnuté uznesenie krajského súdu nie je zjavne neodôvodnené ani arbitrárne a je z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné. Ústavný súd zároveň vzal do úvahy, že v danom prípade ide o rozhodnutie krajského súdu o predbežnom opatrení, z čoho vyplýva, že v ďalšom priebehu konaní súvisiacich s ním bude mať sťažovateľ možnosť efektívne chrániť svoje ústavou garantované práva.

Z vyššie citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Keďže ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa dospel k záveru, že napadnutým uznesením krajského súdu sp. zn. 4 Co 305/05 zo 6. marca 2006 nemohlo dôjsť k porušeniu označených základných práv sťažovateľa, odmietol aj túto časť sťažnosti sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po odmietnutí sťažnosti už nebol právny dôvod zaoberať sa ostatnými návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. decembra 2006